

SCRIITORI TÎRGOVIȘTENI

IANCU VĂCĂRESCU CONTRIBUȚII BIBLIOGRAFICE

STELA MARIN, RACHILA TRANDAFIR

Lucrarea nu mai necesită, în sensul organizării ei, un preambul, deoarece acesta s-a făcut la prezentarea primei bibliografii¹. Considerăm totuși necesar să ne oprim asupra termenului, el având certe rădăcini în cultura țirgovișteană. La numai un secol după ce apăruse în Europa bibliografia doctorului elvețian Conrad Gesner, în greacă, ebraică și latină, în țara noastră apare indicele de cărți oprite, tradus de Stoica Grămăticul din Tîrgoviște (1667—1669). Pe aceeași linie a organizării și înregistrării cărților s-au înscris preocupările lui Nicollo De la Porta și Marcu din Cipru, bibliotecarii stolnicului Constantin Cantacuzino, eminentul cărturar al celei de a doua jumătăți a secolului XVII și începutul secolului XVIII, care își începe instrucția în Tîrgoviște².

Termenul de bibliografie, împrumutat de Gh. Asachi din limba franceză prin intermediul dicționarului lui Vaillant, se fixează în țara noastră în anul 1839. Asachi îl folosește în „Albina românească”, iar în anul următor este preluat de Heliade Rădulescu în „Curierul românesc”.

Fixind în acest cadru modesta noastră preocupare de înregistrare a lucrărilor lui Iancu Văcărescu, ne-am propus să oferim instrumentul de lucru atît de necesar îndeosebi cercetărilor comparative de istorie literară națională sau celor de literatură comparată.

I. OPERA

1. *Prologu la deschiderea teatrului întiiș dată în București*. Curierul românesc, I, (1829—1830), p. 347—348.
2. *Poezii alese* [București], 1830, 59 p.
3. *Adevărul* (versuri). [București], 1843, 34 p.

¹ v. Stela Marin, Rachila Trandafir *Scritori țirgovișteni*. ION AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI. Contribuții bibliografice. În „Acta Valachica 1971” pp. 335—343.

² Gabriel Mihăescu, Eugen Fruchter, *Unde a funcționat prima bibliotecă a Cantacuzinilor munteni?* (comunicare în manuscris).

4. *Colecție din poeziile Dl. Marelui Logofăt I. Văcărescu* (Prefață de I. Voinescu II). Buc., Tipografia C. A. Rosetti și Vinterhalder, 1848. 554 + VI p. cu erată. Tipărită în alfabet de tranziție.
5. *Poezii*. In : Foaie pentru minte, 1853, p. 164, 176.
6. *Correspondența literară între Nicolae și Iancu Văcărescu, 1814—1817*, publicată de Ion Vîrtosu. Buc., Monitorul Oficial: Imprimeriile Statului; Imprimeria Națională, 1938. 71 p + 1 f. portr. Cu dedicație autografă.
7. *At the Milcov. Translated by L. Levițchi* (Apare și în edițiile în limbile franceză, germană și rusă ale aceleiași reviste). Romanian Review, 22, nr. 4 oct.-dec. 1968, p. 16.

Culegeri

1. *Poezii...* In cartea : Alexandrescu, Grigore M., *Poezii ale Dl. Gr. Alexandrescul, Văcărescu și Eliad*. Buda, 1845, p. 27, 29. Tipărită în alfabet chirilic.
2. *Colecțiune de poezii vechi*. vol. I. *Din Psalmii lui Dositheiu Mitropolitulu*. Culegere din poeziile Văcăreștilor, I. Barac, K. Konaki, Paris Mumuleanu și Heldiman [Cu o precuvintare]. Buc., Tipografia Laboratorilor Români 1878, 215 p.
3. *Poeziile Văcăreștilor [Iancu Văcărescu, Icnăchită Văcărescu, Alecu Văcărescu, Nicolae Văcărescu]*. Cu un studiu asupra poeziilor Văcărești de Al. Odobescu. Buc., Editura Librăriei Socec, 1908. 116 p.
4. *Văcăreștii, Poezii*. Lucrare publicată sub îngrijirea d-lui. profesor Petre V. Haneș, București, Editura Librăriei H. Steinberg și fii, 1924. 42 p.
5. Virgolici, Teodor. *Primii noștri poeți*. Culegerea de versuri. Ediție îngrijită de Teodor Virgolici [Cu o introducere]. [Buc.], E.S.P.L.A., 1954. 280 p. cu portr.
6. *Poezii Văcărești, Versuri alese*. Ediție îngrijită de Elena Piru. Cu o introducere de Al. Piru. Buc., Editura pentru literatură, 1961. 318 p. + 8 f. pl. portr. și fasc. Pe copertă subtitlul scrierii alese. Bibliografie p. 291—295.
7. Piru, Alexandru, *Poezii Văcărești* [Coperta colecției de Cristea Müller] [București], Editura tineretului, 1967. 144 p. + 8 f. pl. portr. și fasc. Bibliografie p. 137—142.

II. TRADUCERI DIN LITERATURA UNIVERSALĂ

1. Racine Jean, *Din operele lui Racine, Britanicu*, Tragedie în cinci acte, tradusă de I. Văcărescul. 1827. București. Tipografia Heliade și asociații, 1861. 80 p.
2. Ziegler, Friedrich-Wilhelm, *Erntona, mireasa lumii ceilalte*. Tragedie patetică, în cinci akturi tradusă din nemțește de la Ciegler... de D. I. Văcărescul. Buc., Tipografia lui Heliade, 1834. 108 p. Tipărită în alfabet de tranziție.
3. *Regulu*. Tragedie în cinci akte. Din limba germane, tradushe de D. I. Vhekereskul. Buk., Tipografia lui Heliade, 1834, 143 p. Tipărită în alfabet chirilic. Autorii germani ai tragediei cu același nume : J. V. von König, A. A. Meyer, H. J. von Collin, F. Prinz zu Braunschweig.
4. *Grădinarul orb. Gredinaru orb sau Aloiu înflorit*, comedie cu cîntece în două acte [de August Friedrich Ferdinand Katzebue].
5. *Napoleon la Soeu — Brun și Sfînta Elena*. Două drame istorice de I. Văcărescu, Buc., Tipografia lui C. A. Rosetti și Vinterhalder 1847. 139 p. Prelucrare după Gh. Dêsine Dupenty și M. Regnier. Tipărită în alfabetu de tranziție.
6. Scribe, Eugene, *Bertrand și Raton sau Meșteșugul de a conspira*. Comedie în cinci acte, din ale lui Eugenie Scrib, [tradusă de I. Văcărescu], [Buc.], Tipografia C. A. Rosetti și Vinterhalder, 1847. 202 p. Extras din catalogul editurii la sfîrșitul cărții (2 p.). Tipărită în alfabet tranziție.

III. REFERIRI

1. Cornea, Paul și Păcurariu, D., *Curs de istoria literaturii române moderne*, București, Editura didactică și pedagogică, 1962, p. 111.
2. Haneș, P. V., *Istoria literaturii românești*. Buc., 1924, p. 123.
3. Heliade Rădulescu (I), *La înmormintarea reposatului Ioan Văcărescu*. Orația funebră, București, 1863, 29 p.
4. *Istoria literaturii române* [vol.] 2. De la școala Ardeleană la Junimea, București, Editura Academiei R.S.R., 1968, p. 192—204.
5. Lăzăresanu, B., *110 ani de teatru românesc*. Adevărul, 42, 1929, nr. 14023, p. 1.
6. Oritz, Ramiro, *Primi contatti fra Italia e Rumania*. Eppunti sulla lingua e letteratura italiano in Rumania nel secola XVIII. Pietra Metastasia e i poeti Văcărești. Torino, Ermano Laescher, 1914, 92 p. Descrierea după copertă. Estr. dal. *Giorno Star della litterat. ital.* vol. LXIII e LXIV, 1914.
7. Papadopol (Paul, I) *Un fericit înaintaș. Iancu Văcărescu*. București [1940] 30 p. (Cunoșt. folositoare, Seria C. Din lumea largă, nr. 102).
8. Păcurariu, D., *Aspecte ale clasicismului românesc*. C. Conachi, B. P. Momuleanu, *Iancu Văcărescu*, I. Budai-Deleanu. Rev. ist. și teorie lit. nr. 2, aprilun. 1968, p. 203—217. Rezum., lb. fr. rusă.
9. Piru, Al., *O controversă Eliade-Iancu Văcărescu*. România literară, 1969, nr. 44, p. 12.
10. Piru, Al., *Istoria literaturii române*, vol. II. Epoca premodernă, București, Editura didactică și pedagogică, 1970, p. 347—586.
11. Popfui, I., *La moartea poetului Ioan Văcărescu*, în vol.: *Poesia și prosa*, Oradea Mare, 1870, p. 67.
12. Predescu, Nicolae, *Poeți și artiști*, de Nicolae Predescu. Vasile Alecsandri..... Iancu Văcărescu..... Buc., Imprimeria La Roumanie. E. S. Cerbu, 1900, 503 p. cu erată. Cu dedicație autografă.
13. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, vol. I (De la origini pînă la 1900) București, Editura Minerva, 1971, p. 100.
14. Ursu, N. A., *O poezie necunoscută a lui Iancu Văcărescu*. Limbă și literatură, 1966, nr. p. 378—383.
15. Vaillant, I. A. *La Roumanie*, Paris 1844, tom. 3, p. 176.